

Kenniscentrum Europa decentraal

JAARVERSLAG

2020

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
Europa Decentraal	5
A. KENNISCENTRUM VOOR EUROPEES RECHT EN BELEID	7
Belangrijkste Ontwikkelingen in 2020	8
Aanbesteden	9
Staatssteun	12
Informatiemaatschappij en Privacy	16
Dienstenrichtlijn	18
Duurzaamheid	20
B. DIENSTVERLENING EUROPA DECENTRAAL	22
Producten en Diensten	23
Helpdesk	24
Website	26
Nieuwsbrief	28
Praktijkvraag	29
Eurrest	31
Publicaties	32
Signaleringsloket	34
Bijeenkomsten	35
Projecten	38
C. ORGANISATIE	42
Medewerkers	44
Raad Van Toezicht	47
Praktijkraad	48
Interne Bedrijfsvoering	50
Ict en Communicatie	51
Financiële Kerncijfers	53

VOORWOORD

Het was een turbulent jaar. De Corona-pandemie bracht de decentrale overheden, gemeenten in het bijzonder, veel extra werk. Bij Kenniscentrum Europa decentraal uitte zich dat in een flinke toename van vragen, bijvoorbeeld over het nieuwe tijdelijke staatssteunkader. Ook het aantal kennisgevingen dat we hebben geregistreerd, nam een vlucht.

Een ander groot thema het afgelopen jaar was duurzaamheid. De Europese Green Deal landt bij de decentrale overheden die de maatregelen moeten gaan uitvoeren. Europa decentraal heeft hier in 2020 een omvangrijk (online)dossier over opgebouwd. De Green Deal raakt alle rechtsgebieden die voor Europa decentraal vertrouwd zijn: milieu, staatssteun, Europees aanbesteden. We hebben alle kennis in huis om decentrale overheden bij de Europees-rechtelijke aspecten van de uitvoering van hun werk/taken te ondersteunen. Een memorabel - en historisch - moment in 2020 was de ondertekening van het Brexit-akkoord op 28 december. Midden in de kerstvakantieperiode, maar er stond onmiddellijk een team paraat om zo snel mogelijk de Brexit Impact Scan te actualiseren. Flexibiliteit om trots op te zijn! Het team is inmiddels ook weer op volle sterkte, na een aantal personele wisselingen.

Dat is goed, want we hebben veel ambitie. Bijvoorbeeld het verder verbeteren van de online informatievoorziening. Meer doen met online film, webinars en infographics. Daarnaast willen we nog beter onze dossiers ontsluiten via de website

ook omdat fysieke bijeenkomsten zoals in de tijd vóór corona voorlopig niet aan de orde zijn

In de tijd voor de Corona-pandemie hadden we niet kunnen bedenken dat je je collega's zo kunt missen. Het online werken was voor ons al snel gesneden koek. Onderzoek doen, vragen beantwoorden en werken aan de website. Het kan allemaal gemakkelijk vanuit huis. Maar in de loop van het jaar ging het gemis aan saamhorigheid zwaar wegen. Hoe blijf je fris van 's morgens half negen tot 's middags vijf uur, thuis achter de laptop? In het najaar besloten we om bewust meer aandacht te geven aan sociaal en collegiaal contact. Zo plannen we geen online meetings meer tussen twaalf en twee uur. In plaats daarvan geregeld een belwandelspraak met een collega. Het geeft energie, inspiratie en je voelt weer wat een gedreven en goed team we hebben. Ook met onze achterban missen we het persoonlijk contact. Online conferenties, webinars en video's zullen ook in 2021 veelal in de plaats komen van fysieke samenkomsten. Maar, wat verheugen we ons er natuurlijk óók op om de mensen van provincies, gemeenten en waterschappen en het grote netwerk weer in levenden lijve te mogen ontmoeten.

FENNA POLS

Directeur-bestuurder

EUROPA DECENTRAAL

Is in **2002 opgericht** door

- de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- het Interprovinciaal Overleg (IPO)
- de Unie van Waterschappen (UvW)
- het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Informeert Nederlandse decentrale overheden over Europees recht en beleid

Signaleert relevante ontwikkelingen in Europees recht en beleid en registreert eventuele uitvoeringsproblemen

Werkt aan het **vergroten van kennis** over de Europese Unie (EU)

VOOR DECENTRALE OVERHEDEN

Europees recht en beleid hebben dagelijks impact op het werk van Nederlandse decentrale overheidsorganisaties. Kenniscentrum Europa decentraal legt Europees recht en beleid uit en vertaalt Europese ontwikkelingen en kansen op een concrete manier naar de alledaagse praktijk van Nederlandse decentrale overheden. Wij geven duidelijke antwoorden op vragen zoals: Wat betekent de 'Single Digital Market' voor decentrale overheden? En voor hoe lang mag een gemeente een schaarse vergunning verlenen? Op deze manier creëert Europa decentraal bewustzijn over de rol en betekenis van de Europese Unie onder Nederlandse decentrale overheden.

ADVISEREN

43
praktijkvragen

7
EUurresten

205
nieuwsberichten

INFORMEREN

302.000
websitebezoekers

819.804
paginaweergaven

11
signalen

SIGNALEREN

The background of the slide is a photograph of a building facade, likely a university building, with a red overlay. The building features Gothic-style architecture with pointed arch windows and a central tower. The text is centered on the slide.

A. KENNISCENTRUM VOOR EUROPEES RECHT EN BELEID

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2020

De Corona-pandemie heeft veel invloed gehad op de EU en daarmee de Europese dossiers van decentrale overheden. Europa decentraal heeft gedurende deze bijzondere tijd met duidelijke online informatie en tools bijgedragen aan het blijvend beschikbaar houden van kennis en informatie over deze dossiers voor decentrale overheden.

Op het gebied van aanbestedingsrecht heeft Europa decentraal maar liefst negen praktijkvragen gepubliceerd. Eén van de onderwerpen die er dit jaar uitsprong was duurzaam aanbesteden. Er werden in 2020 meer vragen gesteld over dit onderwerp. Bijvoorbeeld aangaande duurzame gebiedsontwikkeling. De werkzaamheden op het dossier 'staatssteun' hebben vooral in het begin van het jaar in het teken van coronasteun gestaan. Met name de roep om duidelijkheid over financiële steun voor doelgroepenvervoer en culturele instellingen was groot. Net zoals in de voorgaande jaren heeft het dossier 'informatiemaatschappij en privacy' zich weer in een rap tempo ontwikkeld. Vooral de digitale transformatie is een steeds grotere rol gaan spelen. Het valt bijvoorbeeld op dat de behoefte aan informatie over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bij decentrale overheden nog steeds groot is. Er worden steeds meer complexe vragen gesteld. Een teken dat het van belang is én blijft om decentrale overheden goed op de hoogte te houden van dit dossier.

Op het gebied van de Dienstenrichtlijn zijn in 2020 twee interessante uitspraken gedaan: de zaak Cali Apartments en de Appingedam-zaak, die beide meer licht doen schijnen op de concrete toepassing van de

Dienstenrichtlijn. Ook werd er extra aandacht besteed aan het naleven van de Dienstenwet. Ook op het dossier 'duurzaamheid' is het afgelopen jaar veel gebeurd. De Europese Commissie heeft belangrijke strategieën en initiatieven gelanceerd. Om aandacht te vestigen op de belangrijkste ontwikkelingen op dit gebied is de 'Green Deal' themapagina op de website van Europa decentraal gelanceerd.

AANBESTEDEN

Zoals gebruikelijk heeft Europa decentraal haar doelgroepen op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op het gebied van aanbesteden door middel van de beantwoording van helpdeskvragen en praktijkvragen en het uitbrengen van nieuwsberichten. Denk hierbij aan nieuwsberichten over duurzaam aanbesteden en over ICT-dienstverlening. Over deze en andere aanbestedingsrecht gerelateerde onderwerpen zijn dit jaar veel vragen gesteld, zoals: publieke-private samenwerking, wezenlijke wijzigingen (veelal vanwege de Coronapandemie), onderhandse procedures en gebiedsontwikkeling. Om extra inzicht te verschaffen in de verschillende aspecten van het aanbestedingsrecht, zijn er negen praktijkvragen gepubliceerd op onze website. Ook zijn er twee 'EUrresten' gepubliceerd over relevante uitspraken van het Europese Hof van Justitie: Remondis en Tax-Fin-Lex. In de uitspraak Remondis heeft het Hof bepaald dat samenwerkingsverbanden tussen (decentrale) overheden alleen onder de uitzondering 'horizontale samenwerking' kunnen vallen wanneer iedere partij bijdraagt aan de samenwerking. In Tax-Fin-Lex werd het begrip 'overeenkomst onder bezwarende titel' door het Hof uiteengezet. Daarnaast verschaft dit arrest inzicht in de manier waarop decentrale overheden dienen op te treden wanneer het in een aanbestedingsprocedure om een offerte met een prijs van nul euro gaat.

CPV-codes

Omdat veel helpdeskvragen over CPV-codes gaan, heeft Europa decentraal producten ontwikkeld om decentrale overheden daarmee verder op weg te helpen. Zo staat er nu een filmpje op de website over de CPV-code zoekmachine. Ook is het Factsheet CPV-codes vernieuwd om decentrale overheden van verdiepende informatie te voorzien over het CPV-classificatiesysteem. In dit hernieuwde factsheet wordt inzicht gegeven in de systematiek en werking van het systeem.

“Als aanbestedingsteam hebben wij geschreven over welke mogelijkheden het Europese aanbestedingsrecht biedt voor decentrale overheden om eventuele uitdagingen – als gevolg van de Corona-pandemie - te overwinnen. Zo heb ik bijvoorbeeld een overzicht gegeven van de richtsnoeren die de Europese Commissie op 1 april 2020 heeft gepubliceerd, waarin overheden kunnen lezen welke mogelijkheden het Europese aanbestedingsrecht biedt om essentiële overheidsopdrachten binnen korte tijd af te ronden. Onze helpdesk heeft decentrale overheden vervolgens voorzien van juridisch advies aan de hand van hun specifieke situatie. Gelukkig heeft de Corona-pandemie niet heel veel invloed (gehad) op reguliere aanbestedingsprocedures, de meeste procedures werden zonder al teveel problemen doorlopen.”

Melanie Klus, juridisch adviseur

Daarnaast heeft Europa decentraal voor de provincie Zeeland een overzicht opgesteld met Europees beleid en regelgeving op het gebied van duurzaam aanbesteden. Tenslotte heeft Europa decentraal zich in 2020 ingezet om de juiste informatie en *tools* te geven om uitdagingen bij aanbesteden als gevolg van de coronacrisis, te overwinnen. Zo is er bijvoorbeeld een nieuwsbericht gepubliceerd over de mogelijkheden die het EU aanbestedingsrecht biedt om aanbestedingsprocedures te versnellen.

Meest bevraagde onderwerpen

- Bestaat er een aanbestedingsverplichting en is er sprake van een overheidsopdracht?
- Wanneer is sprake van een wezenlijke wijziging?
- CPV-codering
- Publiek-private samenwerking
- Subsidies of opdracht?
- Sociaal domein en aanbesteden
- Gebiedsontwikkeling en aanbesteden

STAATSSTEUN

Vanaf maart 2020 hebben de werkzaamheden van het staatssteunteam van Kenniscentrum Europa decentraal voor een groot deel in het teken gestaan van de uitbraak van het coronavirus. Uiteraard besteedde Europa decentraal daarnaast ook aandacht aan andere onderwerpen binnen het dossier 'staatssteun', die veelal door decentrale overheden werden bevraagd in 2020. Te denken valt aan het verlenen van steun voor innovatie, cultuur, duurzaamheid, sociale woningbouw en diensten van algemeen economisch belang.

Tijdelijk kaderregeling inzake staatssteun

Naast de steunregelingen van het Rijk willen decentrale overheden ook graag steun bieden aan door de coronacrisis getroffen ondernemingen. Europa decentraal heeft veel vragen beantwoord over de mogelijkheden om steun te verlenen aan deze getroffen ondernemingen, met name doelgroepenvervoerders en culturele instellingen. In de Europese Ster en op de website is meerdere malen aandacht besteed aan steun tijdens de Corona-pandemie, waaronder steun op basis van de tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun van de Europese Commissie. Dit steunkader, dat meer ruimte biedt om steun te verlenen aan getroffen ondernemingen, werd in 2020 in totaal vier keer gewijzigd. De laatste wijziging van dit steunkader was in oktober 2020, waarmee het werd verlengd tot 30 juni 2020. Ook publiceerde het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) samen met Kenniscentrum Europa decentraal twee factsheets over coronasteun. De eerste factsheet heeft betrekking op coronasteun aan culturele instellingen en de tweede beschrijft wanneer kwijtschelding van belastingschulden leidt tot staatssteun.

“Staatssteunregels hebben dankzij de uitbraak van corona in 2020 enorm in de spotlights gestaan bij de decentrale overheden. De staatssteunregels werden door de Corona-pandemie niet aan de kant geschoven, maar uitgebreid om meer ruimte te bieden. De economische gevolgen van de uitbraak van corona leverde veel vragen op van decentrale overheden, die graag ondernemingen in hun regio wilden ondersteunen. Naar verwachting zullen decentrale overheden hun steun in ieder geval ook in het eerste deel van 2021 willen voorzetten. Het is erg interessant om als juridisch adviseur bij Kenniscentrum Europa decentraal mee te krijgen hoe decentrale overheden binnen de staatssteunregels mogelijkheden zoeken en vinden om ondernemingen staatssteunproof te ondersteunen.”

Demi Hoefnagels, juridisch adviseur

Vrijstellingsverordeningen

In 2020 informeerde Europa decentraal de decentrale overheden niet alleen over de wijzigingen van de tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun, maar ook over de aanpassingen en verlengingen van verschillende vrijstellingsverordeningen door de Europese Commissie. Zo werden de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV), de Landbouwgroepsvrijstellingsverordening (LVV) en de de-minimisverordening verlengd. Ook is de Nederlandse Regionale Steunkaart langer van toepassing door verlenging van de richtsnoeren voor regionale steun. De belangrijkste wijziging werd gedaan aan de

AGVV, namelijk dat op basis van de AGVV steun kan worden verleend aan ondernemingen die door de coronacrisis getroffen zijn. De AGVV is de vrijstellingsverordening waarover de meest vragen van decentrale overheden binnen kwamen bij de helpdesk van Kenniscentrum Europa decentraal in 2020. Om decentrale overheden beter te ondersteunen bij de toepassing van de AGVV, publiceerde het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in samenwerking met Kenniscentrum Europa decentraal aan het begin van 2020 de Handleiding Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Meest bevraagde onderwerpen

- Subsidies aan ondernemingen in bepaalde sectoren, zoals de horeca, cultuur en het sociaal domein
- Het verlagen van bepaalde belastingtarieven
- Doorbetalen van niet-geleverde diensten
- Onderscheid tussen de Europese en nationale steunkaders
- Verhouding tussen de tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun en het algemene Europese staatssteunkader

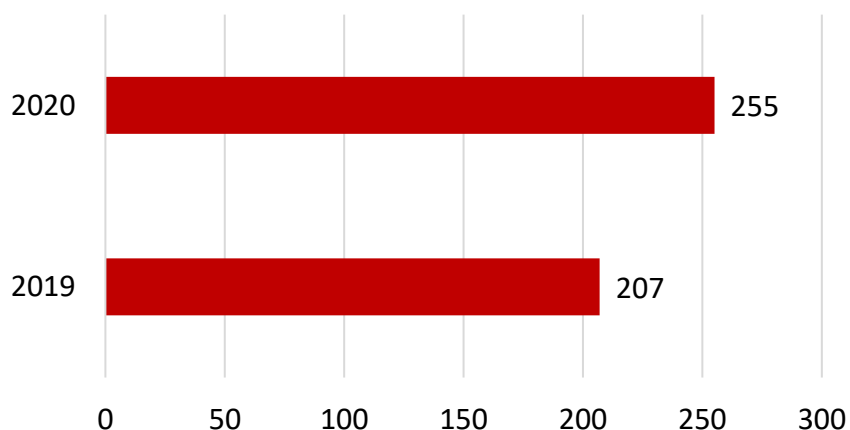
Coördinatiepunt staatssteun

In opdracht van het ministerie van BZK ondersteunt het Coördinatiepunt Staatssteun (CPS) van Kenniscentrum Europa decentraal sinds 2012 decentrale overheden op het gebied van staatssteunrapportages en -kennisgevingen. In 2020 steeg het totaal aantal kennisgevingen (255) van decentrale overheden via het Coördinatiepunt met 23% ten opzichte van 2019. Dankzij wijzigingen in de AGVV en LVV, werd het in 2020 mogelijk om op basis van deze

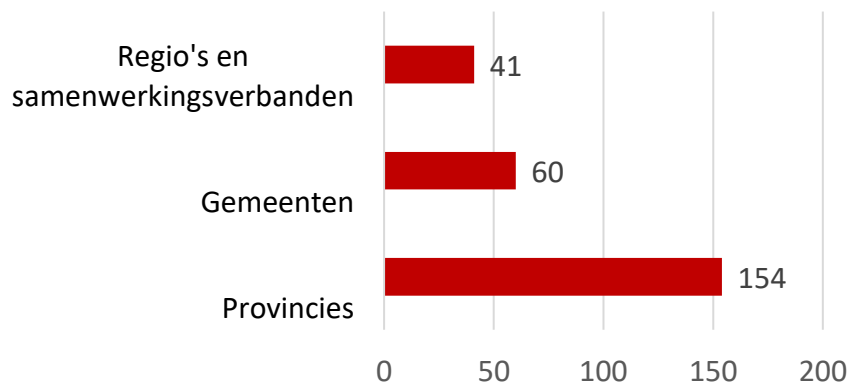
verordeningen steun te verlenen aan ondernemingen die in moeilijkheden zijn gekomen door de Corona-pandemie. Decentrale overheden deden in 2020 dertien kennisgevingen voor steunmaatregelen ter ondersteuning van ondernemingen in moeilijkheden door de Corona-pandemie, met name van ondernemingen in de culturele sector. 2020 was tevens het eerste jaar dat decentrale overheden een deel van de gegevens voor de staatssteunrapportages konden aanleveren via een makkelijk toegankelijk online formulier op de website van Kenniscentrum Europa decentraal. Deze nieuwe werkwijze is goed bevallen bij de betrokken partijen, waardoor het Coördinatiepunt ook in 2021 weer gebruik zal maken van deze online formulieren.

In 2020 is het aantal kennisgevingen door decentrale overheden **toegenomen met 23% procent** ten opzichte van het jaar daarvoor.

Totaal aantal kennisgevingen in 2020 ten opzichte van 2019:

Totaal aantal kennisgevingen per decentrale overheid:

INFORMATIEMAATSCHAPPIJ EN PRIVACY

Binnen het dossier 'informatiemaatschappij en privacy' is dit jaar uitgebreid aandacht besteed aan de richtsnoeren voor de interpretatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de doorgifte van (persoons-)gegevens. Vrije gegevensdoorgifte kwam onder druk te staan in het arrest Schrems-II, wat tot gevolg had dat het voor decentrale overheden niet meer mogelijk is om gegevens door te geven aan organisaties in de Verenigde Staten. Ook nu de AVG een aantal jaren van toepassing is blijkt dat de behoefte naar informatie over dit onderwerp onveranderd groot is. Europa decentraal merkt dat de doelgroep nu veelal verdiepende vragen stelt. Het is dan ook van belang dat de decentrale overheden op de hoogte blijven van alle

nieuwe wetgeving en ontwikkelingen op dit gebied. In 2020 kreeg de digitale transformatie een steeds grotere rol; de ontwikkelingen die hieruit voortkomen hebben veel invloed op decentrale overheden. De Corona-pandemie was ook hier merkbaar. Dit kwam vooral doordat er vragen werden gesteld met betrekking tot het digitale werken. Hierbij ging het veelal om cyberveiligheid. Aangezien er nu vooral vanuit huis wordt gewerkt, is er in een praktijkvraag ook specifiek aandacht besteed aan het elektronisch ondertekenen van stukken.

Andere relevante ontwikkelingen die zijn uitgelicht waren onder andere de Single Digital Gateway, het hergebruik van overheidsinformatie, de Data Governance Act en de ePrivacy Verordening. Bestaande webpagina's zijn uitgebreid en er zijn nieuwe onderwerpen toegevoegd, zoals Artificial Intelligence. Digitalisering en Europa blijft de komende jaren een relevant onderwerp voor decentrale overheden, waar Europa decentraal de doelgroep blijvend over zal informeren.

Meest bevraagde onderwerpen

- Datalekken
- Digitale toegankelijkheid

DIENSTENRICHTLIJN

Voor het dossier ‘Dienstenrichtlijn’ heeft Europa decentraal zich in 2020 vooral bezig gehouden met het beantwoorden van helpdeskvragen en het delen van relevant nieuws. Zo heeft Europa decentraal verschillende nieuwsberichten geplaatst over gerechtelijke uitspraken die relevant zijn voor decentrale overheden.

Uitspraak vergunningsplicht

In september verscheen de uitspraak van het Europese Hof van Justitie in de zaak Cali Apartments (C 724/18 en C 727/18,). Uit deze zaak werd duidelijk dat een vergunningsplicht voor herhaalde kortstondige verhuur aan incidentele klanten die daar niet hun woonplaats kiezen in overeenstemming is met de Dienstenrichtlijn.

“Voor het dossier Dienstenrichtlijn hebben we een aantal relevante nieuwsberichten kunnen schrijven over uiteenlopende onderwerpen. De uitspraak van het Europese Hof van Justitie in de zaak Cali Apartments is een goed voorbeeld van een uitspraak die ook voor de praktijk van decentrale overheden zeer relevant is. Decentrale overheden bleven daarnaast ook uiteenlopende vragen stellen over de toepassing van de Dienstenrichtlijn. Goed om te zien dat er ook in 2020 vanuit de decentrale overheden blijvende aandacht voor het vrij verkeer van diensten was! Met de groeiende aandacht voor de verplichtingen van de Dienstenwet verwacht ik dat deze ontwikkeling zich ook in 2021 zal voortzetten.”

Laura Hollmann, juridisch adviseur

Dienstenwet

Ook werd er aandacht besteed aan de naleving van de Dienstenwet. De Europese Commissie heeft in 2019 al vastgesteld dat het centraal loket in Nederland niet optimaal functioneert. Om decentrale overheden te helpen bij de naleving van de Dienstenwet is er een informatiepakket van de ministeries van EZK en BZK verschenen, bestaande uit een juridische toelichting en checklists. Europa decentraal heeft hier aandacht aan besteed door het schrijven van nieuwsberichten, het updaten van de informatie in het webdossier en het publiceren van een praktijkvraag.

Tevens is in 2020 de geactualiseerde factsheet: *Rechtspraak over de toepassing van de Europese Dienstenrichtlijn* gepubliceerd. De eerste factsheet: *Rechtspraak over de toepassing van de Europese Dienstenrichtlijn* is gepubliceerd naar aanleiding van de zaken die voor het Hof zijn verschenen, waardoor er meer duidelijkheid is gekomen over de concrete toepassing van de Dienstenrichtlijn. Na de einduitspraak in de zaak Appingendam is er ook meer helderheid ontstaan over detailhandel en bestemmingsplannen met een brancheringsregeling. Deze ontwikkelingen zijn meegenomen in de actualisatie van de factsheet die een overzicht biedt van de actuele rechtspraak en de uitwerking daarvan op de praktijk.

Meest bevraagde onderwerpen

- Toepasselijkheid van de Dienstenrichtlijn
- Handelswijzen die mogelijk in strijd zijn met de Dienstenrichtlijn
- Vergunningstelsels
- Bestemmingsplannen

DUURZAAMHEID

Op het gebied van duurzaamheid is er ook in 2020 veel gebeurd. Zo heeft de Europese Commissie in het kader van de Europese Green Deal een aantal belangrijke strategieën en initiatieven gepubliceerd en is voorgenomen om nieuwe en bestaande EU-wetgeving en beleid te stroomlijnen met de klimaatdoelstellingen voor 2030 en 2050. Denk hierbij aan de publicatie van strategieën als de biodiversiteitsstrategie, de Farm-to-Fork-strategie en het herzien van wetgeving zoals de Richtlijn energie-efficiëntie en de Ecodesignrichtlijn. Omdat de Green Deal een belangrijk speerpunt is van de Commissie-Von der Leyen is en een grote impact gaat hebben op de decentrale praktijk is besloten een aparte Green Deal webpagina te lanceren. Hierop staat alle relevante informatie die gelinkt is aan de Green Deal en andere Europese duurzaamheidsinitiatieven.

“Op het gebied van duurzaamheid staan de waterschappen de komende jaren voor flinke uitdagingen. Denk maar eens aan onze bijdrage aan de CO2-reductie, de energietransitie, of onze rol als opdrachtgever van duurzame projecten. Het is prettig dat Europa decentraal ons daarbij waar nodig kan ondersteunen, zeker als het gaat om de vertaalslag van Europese wetgeving naar de alledaagse praktijk. Dat doen ze door allerlei instrumenten in te zetten en diverse kanalen aan te boren. Daarnaast ben ik door mijn deelname aan de Praktijkraad in staat om namens de waterschappen vraagstukken in te brengen, tijdig signalen van andere overheden op te vangen, en onderling kennis en ervaringen uit te wisselen.”

Ingeborg Leermakers, Waterschap De Dommel

Ontwikkelingen milieu en klimaat

Er zijn door Europa decentraal nieuwsberichten gepubliceerd over ontwikkelingen op het gebied van klimaat en milieu. Dit varieerde in 2020 van berichten over openbare raadplegingen voor de evaluatie van EU-wetgeving tot berichten over de publicatie van belangrijke strategieën. Daarnaast zijn er meerdere praktijkvragen geschreven over duurzame onderwerpen, zoals bijvoorbeeld over de aanbestedingsverplichtingen op basis van de gewijzigde Richtlijn Schone Wegvoertuigen, en de stimulering van duurzaamheidsinitiatieven met behulp van Europese wetgeving. Verder zien we dat in 2020 het aantal milieu- en klimaat gerelateerde vragen in de helpdesk flink is gestegen in verhouding met voorgaande jaren.

In 2020 zijn er meerdere producten opgeleverd. Europa decentraal heeft bijvoorbeeld een overzicht van het Europees recht en beleid op het gebied van circulaire en bio-gebaseerde bouw opgesteld voor het zogenoemde Circular Bio-based Construction Industry (CBCI) project van de Provincie Zeeland. Daarnaast heeft Europa decentraal in 2020 twee edities van de *EU-wijzer voor provincies* gepubliceerd. In deze edities van de EU-wijzer zijn alle Europese beleids- en wetgevingsinitiatieven op het gebied van agrofood en hernieuwbare energie uiteengezet, en er is ook aandacht gegeven aan ervaringen uit de praktijk.

Meest bevraagde onderwerpen

- Milieusteun
- Duurzame gebiedsontwikkeling
- Afvalinzameling

**B. DIENSTVERLENING EUROPA
DECENTRAAL**

PRODUCTEN EN DIENSTEN

Helpdesk

Website

Nieuwsbrief

Praktijkvraag

EUrrest

Publicaties

Signaleringsloket

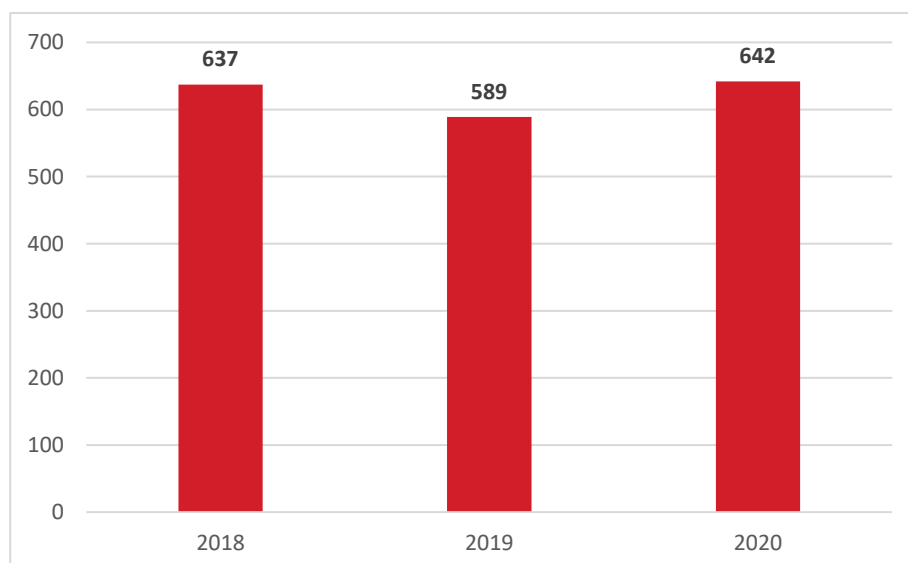
Bijeenkomsten

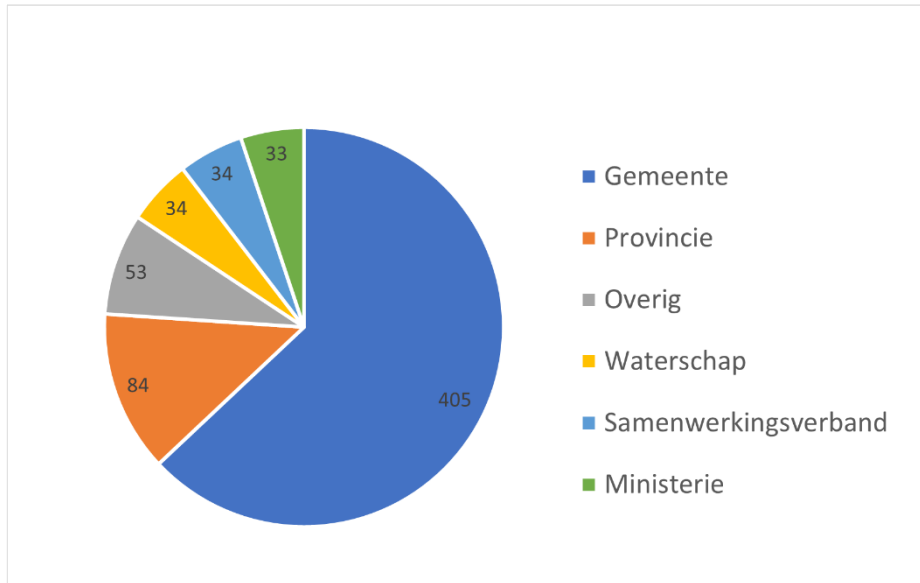
HELPDESK

Alle medewerkers van gemeenten, provincies, waterschappen, samenwerkingsverbanden van decentrale overheden, medewerkers van de VNG, het IPO, de UvW en de ministeries kunnen kosteloos bij Europa decentraal terecht met al hun vragen over Europeesrechtelijke en -beleidsmatige vraagstukken. De helpdesk kan op werkdagen telefonisch elke ochtend en digitaal 24/7 bereikt worden. Het totaal aantal vragen in de helpdesk van Europa decentraal is licht gestegen ten opzichte van vorig jaar en ongeveer gelijk aan 2018. De meeste vragen in de helpdesk gingen over staatssteun (49%). Mogelijk heeft dit te maken met de vragen over het verlenen van staatssteun naar aanleiding van de gevolgen van de coronacrisis. Verder ging ruim een derde van de vraagstukken (36%) over aanbesteden. In de rij van meest bevroegde dossiers volgen daarna Europees Mededingingsrecht (5%), Diensten van Algemeen Economisch Belang (4%) en Informatiemaatschappij (4%).

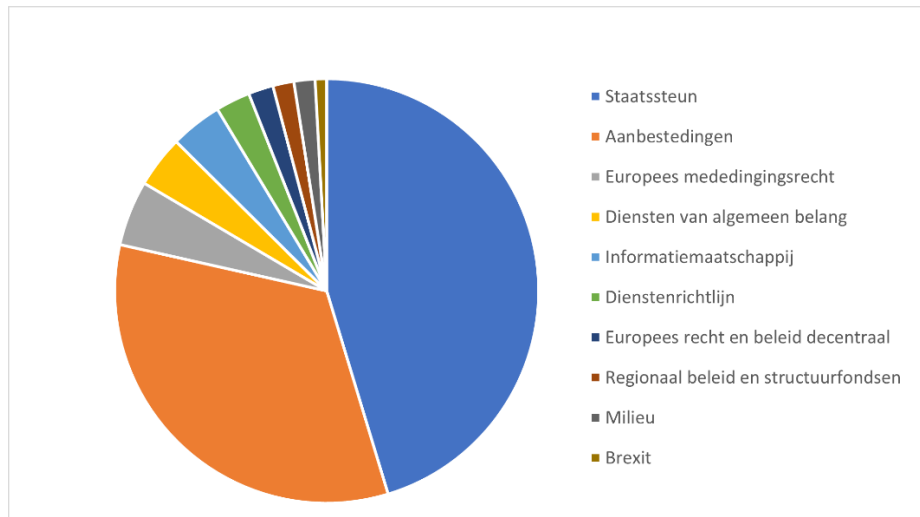
Totaal aantal beantwoorde helpdeskvragen:

Totaal aantal helpdeskvragen per organisatie:

Verdeling helpdeskvragen per dossier:

WEBSITE

De website is het hoofdkanaal waarmee Europa decentraal haar kennis en informatie verspreidt. Met 819.000 pagevisits in 2020 tegen 898.000 in 2019 was het websitebezoek 8,8% lager dan een jaar eerder. Deels komt dit omdat er dit jaar geen grote events waren zoals de Europese verkiezingen in mei 2019. De coronacrisis zorgde mogelijk voor extra vragen over steun door decentrale overheden. In de tweede helft van het jaar zagen we echter wat lagere bezoekersaantallen dan vorige jaren. De oorzaken hiervoor zijn niet duidelijk aan te wijzen. Er is hard gewerkt aan het verbeteren van de website zowel onder de motorkap als voor het bijhouden van de informatie op de onderwerp pagina's en de praktijkvragen.

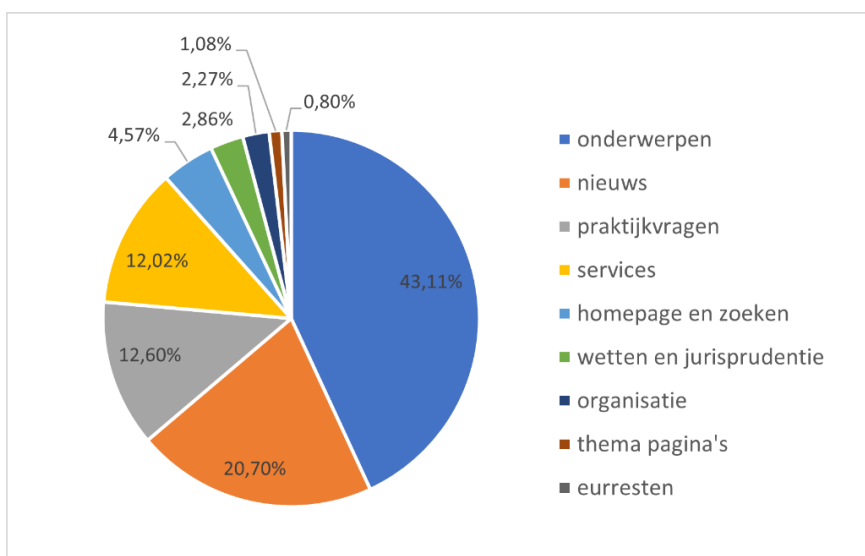
Top 10 meest bekeken onderwerppagina's:

1. Staatssteun
2. Aanbesteden
3. Vrij verkeer
4. Informatiemaatschappij
5. Dienstenrichtlijn
6. Europees mededingingsrecht
7. Diensten van algemeen belang
8. Milieu
9. Regionaal beleid en structuurfondsen
10. Europees recht en beleid decentraal

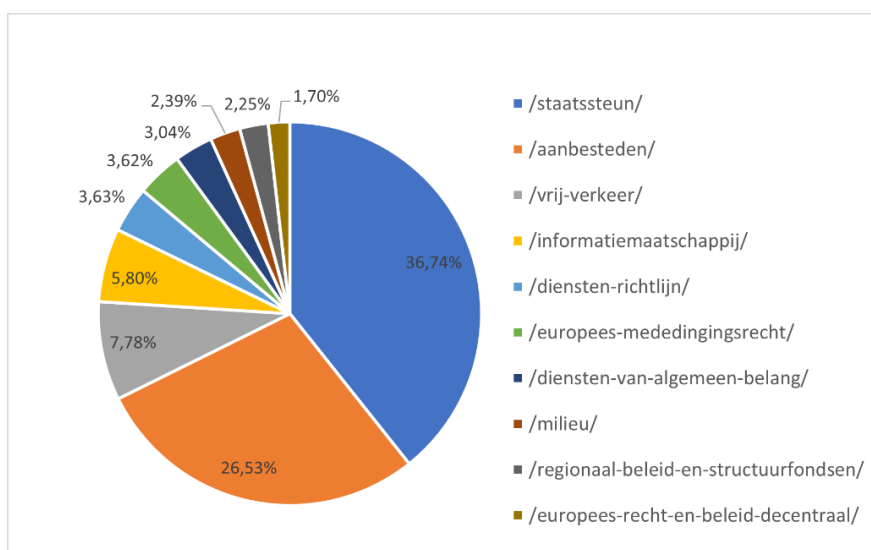

In 2020 heeft Europa decentraal **30 nieuwe onderwerppagina's** gelanceerd en **510 onderwerppagina's** geüpdatet.

Verdeling van bekeken pagina's op onze website:

Verdeling van bekeken onderwerpen op onze website:

NIEUWSBRIEF

Europa decentraal houdt medewerkers van decentrale overheden, het Rijk en andere belangstellenden wekelijks op de hoogte van de belangrijkste Europese ontwikkelingen via de digitale nieuwsbrief 'de Europese Ster'. Het kenniscentrum verstuurt deze sinds 2003 samen met het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) in Brussel. De Europese Ster is in 2020 41 keer verzonden. In juni hebben Europa decentraal en het HNP de 1000e editie hiervan gepubliceerd.

Top 5 meeste gelezen nieuwsberichten:

1. Europese drempelbedragen aanbestedingen voor 2020-2021 gaan omlaag.
2. Digitale versie Uniform Europees Aanbestedingsdocument beschikbaar.
3. Gemeenten verantwoordelijk voor inburgering, wat gaat er veranderen?
4. Nederland gaat Europese klimaatdoelen voor 2020 missen.
5. Europese green deal: de weg naar klimaatneutraliteit'.

Het aantal abonnees op de nieuwsbrief groeit gestaag. De Europese Ster kreeg in 2020 enkele tientallen nieuwe leden per maand. Op dit moment heeft de Europese Ster **2353 abonnees**.

“In het coronajaar 2020 is de gezamenlijke en wekelijkse nieuwsbrief de Europese Ster voor Europa decentraal en het Huis van de Nederlandse Provincies in Brussel een nog belangrijker communicatiemiddel dan voorheen. Het is daarom prachtig om in dit bijzondere jaar gezamenlijk de 1000e editie van de Ster te hebben gepubliceerd.”

Rob van Eijkeren, Huis van de Nederlandse Provincies

PRAKTIJKVRAAG

Met Praktijkvragen beantwoordt Europa decentraal praktijkgerichte vragen die vaak gesteld worden, actueel zijn of extra aandacht verdienen. Wekelijks wordt één vraag, geheel geanonimiseerd, uit de praktijk van een provincie, gemeente of waterschap beantwoord. Het antwoord wordt vervolgens via de website en nieuwsbrief de verspreid.

“Wekelijks lichten we één praktijkvraag uit in onze nieuwsbrief. Dit onderdeel van de nieuwsbrief wordt goed gelezen. We proberen elke week te variëren qua onderwerp, zodat onze hele doelgroep wordt bediend.”

Anouk Smid, communicatieadviseur

Top 5 meest gelezen praktijkvragen:

1. Wat betekent de nieuwe Eprivacy-verordening voor decentrale overheden?

Informatiemaatschappij | Gemeente, waterschap, provincie

2. Voor hoe lang mag onze gemeente een schaarse vergunning verlenen?

Dienstenrichtlijn | Gemeente

3. Kan er sprake zijn van ongeoorloofde samenloop (cumulering) van Staatssteun wanneer voor het steunen van ondernemingen in de coronacrisis gebruik wordt gemaakt van de de-minimisverordening?

Staatssteun | Gemeente, waterschap, provincie

4. Dataopslag in het VK na de overgangperiode van de Brexit, kan dat?

Brexit | Gemeente, waterschap, provincie

5. Bestaat er een stappen plan voor Europese aanbestedingen van SAS-diensten boven de drempelwaarde?

Aanbesteden | Gemeente

In totaal heeft Europa decentraal **43 praktijkvragen** gepubliceerd in 2020. Daaronder bevinden zich eerder gepubliceerde praktijkvragen die we een update hebben gegeven.

EURREST

In de rubriek EUrrest van de Europese Ster attendeert Europa decentraal decentrale overheden op belangrijke ontwikkelingen in de Europese jurisprudentie. Het EUrrest legt het betreffende arrest van het Europese Hof van Justitie verder uit en gaat in op de impact ervan voor de dagelijkse praktijk van decentrale overheden.

Top 3 meest gelezen EUrresten:

1. Airbnb is een informatiedienst en geen vastgoedmakelaarsdienst

Informatiemaatschappij | Gemeente, waterschap, provincie

2. Kan een ondernemer verplicht worden om op eigen initiatief het bewijs te leveren van de maatregelen die hij heeft genomen om zijn betrouwbaarheid aan te tonen?

Aanbesteden | Gemeente, waterschap, provincie

3. Kan een subsidieverstrekker een schadevergoeding vorderen van een kartel?

Staatssteun | Gemeente, waterschap, provincie

In totaal heeft Europa decentraal **7 EUrresten** gepubliceerd in 2020

PUBLICATIES

In 2020 heeft Europa decentraal verschillende publicaties uitgebracht.

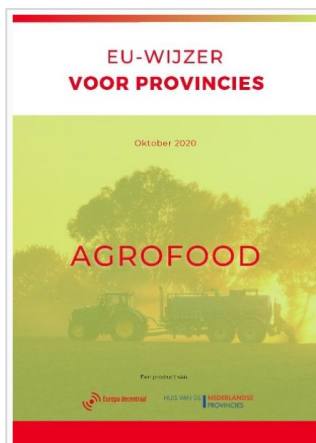
De **Factsheet Dienstenrichtlijn** kan worden gebruikt om te controleren of de voorschriften die decentrale overheden vaststellen in overeenstemming zijn met de Dienstenrichtlijn.

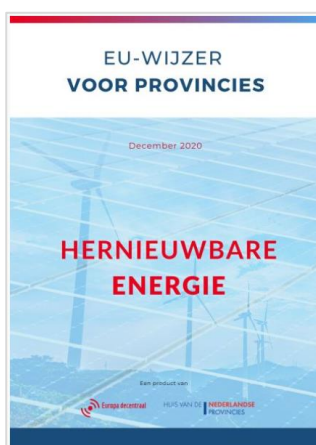
In de publicatie '**Better regulation for a Circular Economy**' licht het partnerschap 'Circulaire economie' twee acties toe die op het gebied van betere regelgeving zijn genomen.

In het **Circular Bio-based Construction Industry (CBCI)** rapport voor de provincie Zeeland is een overzicht opgesteld met Europees beleid en regelgeving op het gebied van circulaire en bio-gebaseerde bouw.

In de **EU-wijzer Agrofood** in samenwerking met het HNP is antwoord gegeven op vragen als:
Hoe gaat Europa de agrofoodsector verduurzamen?
Wat betekenen de plannen voor de provincies?

In de **EU-wijzer Hernieuwbare energie** is informatie opgenomen over de verschillende soorten hernieuwbare energie en worden de bijbehorende Europese strategieën en initiatieven toegelicht.

Factsheets

In samenwerking met het Rijk zijn verschillende factsheets uitgebracht, waaronder:

- Factsheet gemeentelijke steun voor culturele instellingen
- Factsheet staatssteun en kwijtschelding of verlaging gemeentelijke vorderingen en belastingen
- Handleiding Algemene Groepsvrijstellingsverordening

SIGNALERINGSLOKET

Soms blijkt Europese regelgeving of beleid in de praktijk lastig of niet uitvoerbaar. Zulke knelpunten ('signalen') kunnen decentrale overheden, ministeries of andere overheidsorganen melden bij het Signaleringsloket van Europa decentraal. Echter, vaak komen dergelijke knelpunten ook naar voren in de vragen die door decentrale overheden via de helpdesk van Europa decentraal zijn ingediend. Niet alleen juridische en beleidsmatige signalen worden geregistreerd, maar ook trends. Ten tijde van de coronacrisis is afgelopen jaar gekozen om acute signalen en trends rechtstreeks te delen met relevante koepelorganisaties en het Rijk in plaats van via de jaarlijkse signalenrapportage.

Daarnaast is input en duiding gegeven, bijvoorbeeld via het meedenken en meeschrijven aan (aanstaande) publicaties of via inbreng aan BNC (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen)-fiches aan het ministerie van BZK en provincies, waterschappen en gemeenten. Verder is in 2020 begonnen met het delen van relevante signalen met het ministerie van EZK ten behoeve van de aanbestedingsmonitoringsrapportage.

Voorbeeld van een signaal en opvolging

Als gevolg van de Corona-pandemie stapelen de staatssteunvragen bij decentrale overheden zich op. Dit was merkbaar in de helpdesk van Europa decentraal. Deze vragen zijn samen te vatten als: hoe kunnen de inwoners en ondernemers in de regio ondersteund worden om de

economische gevolgen van de crisis te beperken? Wanneer een (decentrale) overheidsorganisatie steun verleent, moet er ook tijdens de coronacrisis nog steeds met de staatssteunkaders rekening worden gehouden. De Europese Commissie heeft daarnaast een aantal steunmogelijkheden verruimd. Er is daarom bij decentrale overheden veel behoefte aan extra hulp en ondersteuning bij het staatssteunproof maken van hun steunmaatregelen. In 2020 heeft het kenniscentrum een overzichtsdokument gepubliceerd. Hierin staan een aantal stappen die decentrale overheden kunnen volgen wanneer zij steun willen verlenen ten tijde van de coronacrisis. Ook worden de bestaande en nieuwe mogelijkheden om die steun staatssteunproof te verlenen inzichtelijk gemaakt.

BIJEENKOMSTEN

Vanwege de Corona-pandemie konden in 2020 veel bijeenkomsten, presentaties en overleggen helaas niet plaatsvinden. Op deze pagina vindt u een overzicht van *de bijeenkomsten* waar Europa decentraal afgelopen jaar desalniettemin aan heeft kunnen bijdragen.

Werkgroep staatssteun RVO	14 januari
Presentatie Europees recht en beleid algemeen bij de provincie Drenthe	30 januari
Presentatie Dienstenrichtlijn en kennismaking Europa decentraal gemeente Amsterdam i.s.m. VNG. Europa	3 februari
Praktijkraadsvergadering	13 februari
Presentatie over aanpassingen Model Marktverordening en Dienstenrichtlijnjurisprudentie voor de VNG	17 februari
Overleg Single Digital Gateway met Bureau Nationale Coördinator (BZK)	26 februari
Expertbijdrage netwerkoverleg staatssteun en Betere regelgeving bij het Comité van de Regio's	3 maart
Presentatie EU-bewuste overheidsprofessional en EU algemeen bij de gemeente Leeuwarden	14 mei
Toelichting Single Digital Gateway, werkgroep internationalisering (BZK)	18 juni
Praktijkraadsvergadering	30 juni

Expertbijdrage bij EUKN Webinar Europese Agenda stad	13 oktober
Verenging Friese Gemeenten Portefeuillehouders- overleg Europa en internationaal	5 november
Najaarsvergadering Nederlandse Vereniging voor Aanbestedingsrecht	26 november

Reguliere (kennisdelings)overleggen

Interdepartementaal Staatssteun Overleg	Elke maand
Overleg Coördinatiepunt Staatssteun voor decentrale overheden	Elke week
BZK EU-overleg	Elke week
Afstemoverleg EU-strategie aanbesteding en inkoop Sociaal domein	6-wekelijks
Interdepartementale contactgroep EU Betere Regelgeving	6-wekelijks
VNG Privacy-overleg	4-wekelijks
Landelijk overleg aanbesteden	Periodiek
PIANOO vakgroep juridisch	Periodiek
Vakberaad Provincies Europees Recht	Periodiek
Vakgroep sociaal domein (diverse organisaties)	Periodiek
Werkgroep Staatssteun Management Autoriteiten	Periodiek
Bijeenkomst stuurgroep verantwoording BZK (sociaal domein en aanbesteden)	Periodiek
Brexit-overleg Rijk en decentrale overheden	Periodiek
Aanbestedingsoverleg UvW, VNG en BKZ	Periodiek
Werkgroep aanbesteden Management Autoriteiten	Periodiek

PROJECTEN

Brexit impact scan voor overheden

In 2020 heeft Kenniscentrum Europa decentraal, op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Brexit Impact Scan voor overheden geactualiseerd. De impactscan helpt overheidsorganisaties om zich voor te bereiden op de mogelijke gevolgen van Brexit en biedt waar mogelijk handelings-perspectieven om adequaat om te gaan met eventuele negatieve gevolgen. In 2020 is bij de actualisatie met name rekening gehouden met het terugtrekkingsakkoord dat is gesloten tussen het VK en de EU en dat op 1 februari 2020 in werking is getreden. In dit akkoord is een overgangperiode afgesproken tot en met 31 december 2020. Er werd tijdens deze periode onderhandeld over de toekomstige betrekkingen tussen het VK en de EU. Gedurende deze tijdspanne heeft Europa decentraal de doelgroep op de hoogte gehouden van lopende ontwikkelingen en de Impact Scan op geactualiseerd.

“De Brexit Impact Scan is een mooie praktische handreiking voor overheden om de gevolgen van de Brexit op hun organisatie onder de loep te nemen. Het ministerie van BZK vindt de praktische ondersteuning die de Brexit Impact Scan overheden biedt waardevol en belangrijk vanuit haar verantwoordelijkheid voor de medeoverheden.”

Annemiek van der Pal, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Circular Bio-based Construction Industry Project

Kenniscentrum Europa decentraal heeft voor de provincie Zeeland een overzicht opgesteld met Europees beleid en regelgeving op het gebied van circulaire en bio-gebaseerde bouw. Dit overzicht bestaat uit drie hoofdstukken, die ingaan op verschillende aspecten van ervan: inkoop, gebouw en product. Elk hoofdstuk is onderverdeeld in secties die inzicht geven in het Europees beleid, wetgeving, richtlijnen en gepubliceerde rapporten. Ook is er een index van aangekondigde initiatieven voor het komende jaar.

Urban Agenda EU-partnerschappen

Europa decentraal verrichtte dit jaar werkzaamheden in opdracht van onder meer het Urban Agenda partnerschap circulaire economie. In het afgelopen jaar verscheen de brochure *Better Regulation for a Circular Economy*, waarin twee acties van dit partnerschap voor betere regelgeving worden uitgelicht.

EU-wijzer voor provincies

In 2020 heeft Europa decentraal de EU-wijzer voor provincies gestart met een nieuwe opzet. In opdracht en in overleg met het HNP en IPO is gestart met de ontwikkeling van periodieke magazines voor provincies over bestaande en toekomstige Europese wet- en regelgeving en de uitwerking daarvan voor provincies. Het magazine biedt verdiepende artikelen over een centraal thema, maar ook interessante praktijkvoorbeelden uit provincies en interviews met bestuurders en andere betrokkenen.

De eerste editie in 2020 richt zich op agrofood. Hierover zijn relevante beleids- en wetgevingsinitiatieven van de Commissie uitgelicht. Het gaat dan onder meer om de Europese Green Deal en de Farm-to-Fork strategie. Ook zijn er items over deelonderwerpen opgenomen, zoals pesticiden, biodiversiteit en biologische landbouw.

De tweede editie van het magazine heeft als onderwerp hernieuwbare energie. Een thema dat zeer in de belangstelling staat en ook erg in beweging is. In deze editie werden de verschillende soorten hernieuwbare energie en bijbehorende initiatieven belicht. Verder is aandacht besteed aan de mogelijkheid voor het verkrijgen van Europese fondsen met betrekking tot hernieuwbare energie.

“Ik ben enige tijd bij Europa decentraal gedetacheerd geweest vanuit VNG Connect. Met mijn organisatorische ervaring en een academische achtergrond in internationale betrekkingen en internationaal recht kon ik in de relatief korte tijd bij Europa decentraal een interessante combinatie maken. Ik heb onder andere mee mogen werken aan het schrijven van artikelen voor de EU-wijzer, waarvoor ik in de wereld van hernieuwbare energie ben gedoken.”

Gertrude Kort, projectmedewerker

VWS sociaal domein

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft Europa decentraal ondersteunende activiteiten uitgevoerd bij het programma 'Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein'. Europa decentraal heeft praktijkvragen en verschillende nieuwsberichten gepubliceerd over ontwikkelingen in het sociaal domein op het gebied van aanbestedingen. Er is bijvoorbeeld aandacht besteed aan een advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts (CvAE) over open house-procedures. Verder heeft Europa decentraal een uitgebreid stappenplan uitgewerkt die gemeenten hulp biedt bij de procedure van sociale en andere specifieke diensten.

C. ORGANISATIE

“Ondanks dat **alles online** was heb ik het gevoel dat ik de organisatie en de mensen die er werken goed heb kunnen leren kennen.”

MEDEWERKERS

Per 31 december 2020 kende het personeelsbestand de volgende samenstelling:

Bestuurder-directeur:

Fenna Pols

Vacature

Office manager:

Carla Zandhuis

(Juridisch) advies:

David Schutrups

Jos Pees

Evelien van Buuren

Laura Hollmann

Melanie Klus

Demi Hoefnagels

Vacature

Vacature

Communicatie:

Anouk Smid

Ton van der Valk

Projectmedewerkers:

Laura Weemering

Vier stagiaires hebben in 2020 ervaring opgedaan bij Kenniscentrum Europa decentraal.

Terugblik van één van onze stagiaires

Lisa Scheffers heeft van september 2020 tot februari 2021 stagegelopen bij Europa decentraal. Zij blikt kort met ons terug op haar stageperiode:

“Stagelopen bij KED was een hele ervaring. Niet alleen omdat ik veel heb meegekregen van Europees recht en beleid op verschillende

belangrijke onderwerpen en de doorwerking ervan op Nederlandse (decentrale) overheden, maar ook omdat het een online stage was. Ondanks dat dit de nodige uitdagingen met zich meebracht heb ik wel het gevoel dat ik de organisatie en de mensen die er werken goed heb kunnen leren kennen. Ik heb veel geleerd over onderwerpen als duurzaamheid en Brexit, maar ook over Europees recht en beleid. Ik heb me wekelijks beziggehouden met het schrijven van nieuwsberichten over allerlei Europese onderwerpen, zoals klimaat en milieu, Brexit en fondsen. Daarnaast heb ik meegewerkt aan de edities van de EU-wijzer voor provincies. Ook heb ik me beziggehouden met het up-to-date houden van de Brexit Impact Scan voor overheden. Dit is een heel variërend pakket van werkzaamheden en onderwerpen. Zo heb ik van verschillende Europese onderwerpen veel meegekregen en vond dat juist zo leuk aan deze stage. Ik kan na deze 5 maanden één ding met zekerheid zeggen: een online stage is anders, maar zeker niet minder leuk.”

Afscheid Ann-Marie Kühler

In de zomer van 2020 heeft Europa decentraal afscheid genomen van senior jurist Ann-Marie Kühler. Na 14 jaar heeft zij besloten haar carrière voort te zetten bij Expertisecentrum Europees Recht bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In verband met de Coronapandemie was het voor Ann-Marie niet mogelijk om op de gebruikelijke manier afscheid te nemen van haar collega's en het netwerk. Toch is geprobeerd er een bijzonder afscheid van te maken. Samen met Ann-Marie is een afscheidsvideo opgenomen waarin ze terugblijkt op de afgelopen 14 jaar bij Europa decentraal. De video is een ode aan het Kenniscentrum en haar werk geworden. De video is op onze website geplaatst en via onze social media kanalen gedeeld. De video is binnen ons netwerk veel gedeeld en bekeken.

“KED heeft zich ontwikkeld tot een professionele organisatie die alles zelf doet. In 14 jaar tijd is de EU-rechtelijke inhoud heel stevig neergezet. De bekendheid van Kenniscentrum Europa decentraal is de afgelopen jaren niet alleen bij onze directe doelgroepen maar ook daarbuiten gestegen.

Veel KED-medewerkers en stagiairs heb ik in de afgelopen 14 jaar zien komen en gaan. Veel van hen heb ik de passie voor en kennis van het Europees recht mogen overbrengen. Met ook enige weemoed neem ik afscheid, maar weet dat ik een organisatie verlaat die staat als een huis.”

Ann-Marie Kühler, senior jurist

RAAD VAN TOEZICHT

Sinds 9 maart 2016 kent het Kenniscentrum een Raad van Toezicht (RvT). De leden worden voorgedragen door de koepels VNG, IPO en UvW en elk voor een periode van drie jaar benoemd. Deze benoeming kan twee keer verlengd worden. De samenstelling van de RvT was van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020 als volgt:

Voorzitter (onafhankelijk): Rob van de Beeten

Namens UvW: Hein Pieper, vicevoorzitter

Namens VNG: Rob Jonkman

Namens IPO: Tjisse Stelpstra

De Raad van Toezicht kwam in 2020 vijf keer bijeen. Eenmaal fysiek en vijfmaal in de vorm van een digitale bijeenkomst. De voornaamste besluiten betroffen het goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening 2019, het instemmen met en het vaststellen van de begroting en het jaarplan 2021. Ook vond er besluitvorming plaats rondom het opstellen van concept-meerjarenbegroting en de technische omzetting naar de CAO Rijk voor Europa decentraal als gevolg van het vervallen van het Rijks ARAR per 1 januari 2020.

PRAKTIJKRAAD

Om de plannen, producten en diensten van het kenniscentrum goed af te kunnen stemmen op de doelgroep maakt Europa decentraal gebruik van de input van de Praktijkraad. Deze raad bestaat uit medewerkers van decentrale overheden die zich in hun dagelijks werk bezighouden met Europese wet- en regelgeving. De Praktijkraad fungeert als klankbord voor Europa decentraal. Zo signaleert de raad aandachtspunten met betrekking tot Europees recht en beleid in de decentrale praktijk en vragen daarover.

“Het is heel waardevol dat onze praktijkraadsleden naast inhoudelijk advies ook advies leveren over onze organisatie en de invulling van onze vacatures. Zo heb ik samen met een aantal leden van de praktijkraad nagedacht over de invulling van onze vacature voor senior jurist.”

Fenna Pols, directeur-bestuurder

De Praktijkraad is in 2020 tweemaal bijeengekomen. Onderwerpen die tijdens de eerste bijeenkomst ter sprake zijn gekomen zijn: Single Digital Gateway, Europese pilot slaafvrije inkoop van hardware, inbreukprocedure Dienstenrichtlijn, vereenvoudiging aanbesteden en de vakgroep Inkoop Sociaal Domein. In juni heeft Europa decentraal een digitale bijeenkomst georganiseerd met de praktijkraad over de volgende onderwerpen: duurzaam aanbesteden, de organisatie van online presentaties en de vacature voor senior jurist.

“Kenniscentrum Europa Decentraal stelt de gebruikers van haar diensten centraal. Dat werd ook weer duidelijk door de betrokkenheid van een aantal experts uit de Praktijkraad bij de vacaturetekst voor senior jurist. Wij hebben daar onze inhoudelijke wensen neer kunnen leggen en die zijn in de vacaturetekst meegenomen.”

Ytsje van der Wal, provincie Fryslan & Greetje Veninga, provincie Groningen

“Als jurist op het gebied van vrij verkeer van diensten en de digitale overheid houd ik mij bezig met dienstenverkeer, het dienstenloket maar ook de Single Digital Gateway. Ik noem Kenniscentrum Europa decentraal ook wel een ‘last man standing’-club. Europa werkt dagelijks door en behoeft constant aandacht. De digitalisering heeft ons bij de coronacrisis uit de problemen weten te houden. Overal verdwijnen de specialisten bij medeoverheden, zeker op bepaalde deelgebieden. Bij Europa decentraal en in de Europese Ster worden deze dossiers wel bijgehouden.”

Paul Hogenhuis, provincie Noord-Brabant

INTERNE BEDRIJFSVOERING

In 2020 hebben twee bestuurlijke overleggen met BZK en de koepels plaatsgevonden. In deze overleggen is gesproken over meerjaren-financieringsafpraak en de meerjarenbegroting 2020-2023.

Per 1 januari 2020 is de Wet Normalisatie Rijksambtenaren (WNRA) ingevoerd. Europa decentraal volgde voorheen het ARAR. Voor het Rijk is de CAO Rijk in de plaats gekomen en Europa decentraal past de arbeidsvoorwaarden CAO Rijk toe, behoudens de afwijkingen in de eigen reglementen. In 2020 zijn daartoe de reglementen en arbeidsvoorwaarden aangepast.

In aansluiting hierop is een functiegebouw voor Europa decentraal opgesteld. Het bijbehorende functieboek biedt helderheid en transparantie over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden per functie, en geeft zicht op de loonverhoudingen van de verschillende functies. Uit de formatieplanning voor de organisatie inrichting wordt duidelijk hoeveel medewerkers in vaste dienst nodig zijn om alle werkzaamheden binnen Europa decentraal optimaal uit te voeren. Tevens heeft een herijking van de organisatie inrichting en formatieplanning plaatsgevonden. Hierbij is de gewenste richting en ambities van de organisatie, het primaire proces en de eisen van stakeholders als uitgangspunt genomen. Dit inrichtings- en formatieplaatje is vrijwel kostenneutraal gerealiseerd.

Vanwege de Corona-pandemie werd vanaf maart 2020 thuiswerken de norm. Medewerkers zijn voorzien van een thuiswerkvergoeding om hun thuiswerkplek conform de ARBO-normen in te richten. Ook zijn alle medewerkers voorzien van een mobiele telefoon en een beveiligde laptop.

“Het grootste deel van 2020 werkten wij allemaal thuis. Dit zorgde voor nieuwe, digitale werkvormen: online borrels, telefonische wandelingen en heel veel beeldbellen. We hebben gemerkt dat we hier bij Europa decentraal best goed in zijn, maar dat we toch ons gezamenlijke kopje koffie bij de automaat wel missen. We kijken ernaar uit om elkaar in 2021 weer wat meer te zien.”

Evelien van Buuren, juridisch adviseur

ICT EN COMMUNICATIE

De wisseling van medewerkers en de Corona-pandemie hebben ook invloed gehad op de ontwikkeling van de website Europadecentraal.nl. De ICT-voorzieningen voor het thuiswerken zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten omdat deze in beheer zijn bij de VNG. Door de omstandigheden hebben alle medewerkers echter grote stappen gezet in het gebruik van bijvoorbeeld Microsoft Teams als communicatiemiddel voor het thuiswerken.

De website uit 2013 heeft belangrijk onderhoud gekregen onder de motorkap. Ook is de hosting verplaatst naar een nieuwe host. Hierdoor werkt de website 50% sneller.

Voor het indienen van de staatssteun rapportages is in 2020 een online tool ontwikkeld waardoor het voor decentrale overheden eenvoudiger wordt om aan hun rapportageverplichtingen te kunnen voldoen.

Andere tools op de website zijn de populaire CPV-code zoekmachine en de Staatssteun-calculator voor het berekenen van het voordeel voor bedrijven bij verschillende vormen van steun door decentrale overheden. Verder is het formulier voor het indienen van een helpdeskvraag vernieuwd en kunnen studenten die geïnteresseerd zijn in een stageplek bij Europa decentraal zich nu automatisch aanmelden voor een stage-alert wanneer er nieuwe stageplaatsen zijn. Door de Corona-pandemie is vooral het aanbod van presentaties op locatie bij decentrale overheden niet meer mogelijk gebleken. Dit is een reden om naar nieuwe alternatieven te zoeken. Er is een pilot met korte uitleg video's uitgevoerd waarvan reeds een voorbeeld op de website te vinden is: een introductie video voor de CPV-code zoekmachine.

FINANCIËLE KERNCIJFERS

Kenniscentrum Europa decentraal wordt gefinancierd door vier partijen: ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Interprovinciaal Overleg, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Unie van Waterschappen.

ONTVANGEN BIJDAGEN

Bijdrage Ministerie van Binnenlandse Zaken	€ 440.000
Bijdrage Interprovinciaal Overleg	€ 214.718
Bijdrage Vereniging van Nederlandse Gemeenten	€ 286.168
Bijdrage Unie van Waterschappen	€ 62.331
Totaal:	€ 1.003.217

Naast de basissubsidie heeft Europa decentraal in 2020 ook nog financiering ontvangen voor projecten

OVERIGE BATEN

Subsidie BZK CSDO	€ 79.339
Bijdrage MiliEUverkenner	€ 18.561
Brexit Impact Scan	€ 17.776
Ministerie VWS	€ 20.010
Overige baten	€ 8.506
Totaal:	€ 144.192

Totaal: € 1.147.409

LASTEN

Personeelslasten	€ 896.559
Afschrijvingen op immateriële en materiele vaste activa	€ 1.150
Overige bedrijfskosten	€ 220.679
Totaal:	€ 1.118.388
Netto resultaat	€ 28.615

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Baten			
Ontvangen bijdragen	€ 1.003.217	€ 1.016.217	€ 904.741
Overige baten	€ 144.192	€ 225.280	€ 196.426
	€ 1.147.409	€ 1.241.497	€ 1.101.167
Lasten			
Personeelskosten	€ 896.559	€ 984.918	€ 932.898
Afschrijvingen op immateriële en materiele vaste activa	€ 1.150	€ -	€ 676
Overige bedrijfskosten	€ 220.679	€ 290.528	€ 192.996
Som der bedrijfslasten:	€ 1.118.388	€ 1.275.446	€ 1.126.570

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Bedrijfsresultaat:	€ 29.021	€ -33.949	€ -25.403
Rentelasten en soortgelijke kosten	€ -406	€ -	€ -644
Netto resultaat:	€ 28.615	€ -33.949	€ -26.047

Resultaatsbestemming	2020	2019
Bestemmingsreserve Business case	€ -6.837	€ -24.009
Bestemmingsreserve ICT	€ 21.230	€ -
Bestemmingsfonds BZK	€ 14.222	€ -16.003
Overige reserve	€ -	€ 13.965
	€ 28.615	€ -26.047

RESULTAATBESTEMMING

Van het resultaat over 2020 van € 28.615 wordt in totaal € 9.985 onttrokken voor de Business Case. Dit bedrag wordt onttrokken aan het bestemmingsfonds BZK (egalisatiereserve BZK) voor € 3.148 en voor € 6.837 aan de bestemmingsreserve Business Case. Het dan resterende te verdelen resultaat over boekjaar 2020 bedraagt € 38.600. Dit resultaat wordt bestemd voor de ICT kosten die in 2021 gemaakt worden.

BEGROTING 2021

Basissubsidie/ financiële bijdragen € 1.083.959

Overige opbrengsten en subsidies € 43.932

Totale baten: € 1.127.891

Totale personeelslasten € 883.054

Overige lasten € 244.837

Begroot resultaat: € 0

Kenniscentrum Europa decentraal

Nassaulaan 12

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

T: 070-338 1090

E: info@europadecentraal.nl

I: www.europadecentraal.nl

@EUdecentraal

company/kenniscentrum-europa-decentraal